

שיחות הר"ן צ"א

סגולה להתמדה שיזכה לחיות מתמיד בלמודו, הוא להזהר לבלי לדבר על שום איש ישראלי. כמו כשהכלה היא יפה אזי האהבה בשלמות. אבל כשיש להכלה איזה חסרון ומום, אזי בודאי אין האהבה בשלמות. כמו כן התורה נקראת כלה כמו שכתוב (דברים ל"ג, ד'): "תורה צוה לנו משה מורשה" ודרשו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות נ"ז ע"א פסחים מ"ט ע"ב): "אל תקרי מורשה אלא מאורסה", וכל אחד מישראל יש לו אות בתורה, כי ששים רבוא אותיות התורה כנגד ששים רבוא נשמות ישראל. וכשיש חסרון באחד מישראל נמצא שיש חסרון בתורה ששם שרש נשמות ישראל כנ"ל. ועל כן בודאי אי אפשר לאהב את התורה בשלמות. אבל כשיזהר מלדבר על שום ישראלי ולבלי למצא שום חסרון בשום ישראלי נמצא שאין בהתורה שום חסרון ומום אזי בודאי יאהב את התורה מאד. ואזי יתמיד בלמוד התורה מגדל האהבה כנזכר לעיל:

וזוהו "תורת ה' תמימה" (תהלים י"ט, ח') חינו כשתורת ה' היא תמימה בלי שום חסרון ומום דחינו כשנזהרין לבלי לדבר ולבלי למצא שום חסרון בשום ישראלי שהוא אות מהתורה, נמצא שאז תורת ה' תמימה בלי שום חסרון ומום, אזי הוא משיבת נפש. כי אז דיקא זוכין לאהבת התורה ומרגישים טעם מתיקות התורה שמשיבה את הנפש מאחר שאין בה שום חסרון כנ"ל. ואז זוכין להתמדה כנזכר לעיל:

ומסופר על האבני נזר שהיה ידוע בגודל כח התמדתו בתורה עוד מימי חרפו, ובעת נישא לבת הרה"ק מקאצק, הנה שם בחצר הק' ישבו חסידים ואנשי מעשה במשך כל שעות היום והיו עוסקים יחדיו בתורה ועבודה, וגם האבני נזר הסתופף בצילם והיו יושבים בשבת תחכמוני להחכים ולהעלות בסולם העולה

וידוע מה שכתבו הספרים הק' ישרא"ל נומריקון י"ש שישים ר"בוא א'זתיות ל'תורה, וישר"ן ר"ת יש שישים ריבוא נפשות, וזה לעומת זה עשה אלקים שאם האדם יחשיב וכבד כל נפש מישראל אזי התורה הק' תמצא חן וחסד בעיניו וירגיש בה מתיקות ויאהב אותה ויחשוק בה.

ויהיו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו ליבו יקחו את תרומתי, והרה"ק מקאצק פירשו כך: ויקחו לי תרומה שצריך כל אחד להפריש ולהרים עצמו מלישב כל היום כולו במסיבת רעים, ואפי' מאת כל איש אשר ידבנו ליבו תקחו את תרומתי, היינו שיש להפריש עצמו גם מאת אנשים חשובים ועובדי ה' שלא יהא כל היום יושב במסיבתם, אלא יפריש עצמו באיזה שעות להתבודד עם בוראו ולהתמיד בלימודו, אך הרה"ק ר' יצחק מוורקא פירש הכתוב בהיפך: ויקחו לי היינו מי שנדבה ליבו לעבודת ה' – תרומה מאת כל איש וכו' היינו שצריך להתחבר בכל איש יהודי וללמוד ממנו אורחות חיים. ולמעשה הדבר תלוי בדעת ובמזג בני אדם כ"א לפי שורש נשמתו שיש מי שצריך רוב היום להתבודד לבדו בעבודת בוראו, ויש מי שנצרך יותר ללמוד ולהשתתף בחבורה, אך לעולם מזה ומזה אל תנח ידך ויש לעבוד את הבורא ית' בשני הדרכים הללו יחדיו ואל יחסר המזג, שמצד אחד יאהב כל יהודי כנפשו ויתדבק בחבורה של עובדי ה' ללמוד מהם דרכי עבודה ויראה, ומצד שני יקבע איזה שעות להתבודד עם בוראו ולהתמיד בלימודו.

והרמ"ק הק' הביא שהנה אצל חנוך מצינו שמצד אחד היה איש האלקים והיה מתבודד עם בוראו, ומאידך גיסא היה מתהלך בקהל עם, ומבאר הרמ"ק שמידת החכמה מצד אחד היא עולה עד הכתר ומצד שני היא יורדת אל עולם הבינה, ומי שרוצה להיות מורכב

בית ה', אמנם בעבור כמה עיתים הרגיש האבני נזר בליבו שאין הוא יכול להתמיד בלימודו באותו שיעור שהיה רגיל לכך במימי בחרותו, ולפיכך סר לישוב בהתבודדות ולהגות בתורת ה' לבדו, כמו שנהג חמיו הרה"ק מקאצק בעצמו שהיה סגור ומסוגר בחדרו ברוב זמנו ועוסק במלאכת שמים, ובאו החסידים במענה על האבני נזר שמתנהג בחסידות ופרישות, ואעפ"כ אמר האבני נזר ברבות הימים שאין חרטה בליבו על שסר להתבודד עם בוראו שבכך זכה לבוא למעלות גדולות ונצורות.

והנה מצד אחד אנו רואים שצריך כל אחד המבקש לעבוד את קונו להתאחד עם יראי ה' וחושבי שמו, ומצד שני אם יהא אדם רגיל להיות בקהל אנשים כל היום כולו הרי זה בהכרח יביאנו לידי ביטול תורה, והרה"ק מסמערליסק מבאר הדבר הפלא ופלא ע"ד שאמרנו דכל איש ישראל הרי הוא כנגד אות אחר בתורה, וכשם שאם יחסר בה אות אחת הרי הספר תורה תפסל, כמו כן אם יגע אות ברעהו הרי זה יפסול כל הס"ת, ויהודי צריך למידע שבאמת אם רצונו לזכות לכתרה של תורה הרי צריך להתקשר ולהתאחד עם כל נשמות ישראל שהם כנגד שישים ריבוא אותיות התורה, ולעומת כן אין צריך להיות מתאחד ומתקשר עם השני יתר על המידה עד שלא יהא עיתו בידו להתבודד ולהתמיד בלימודו.

ובעת שנועדו יחדיו הרה"ק מקאצק והרה"ק ר' יצחק מוורקא אזי שניהם עמדו לפרש הכתוב (שמות כ"ה, ב')

אל החכמה דאצילות מצד אחד צריך   צריך לירד להשפיע על זולתו ולהתוועד
להיות עולה ומתבודד בבוראו, ומצד שני   עימו, והשי"ת יאיר עיניו בתורתו אמן.

